

**ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ
ՆԱԽԱԴԴՐՈՑԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈԼՈՐՏԻ
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ԿՈՐՈՆԱՎԻՐՈՒՍԱՅԻՆ ՀԻՎԱՆԴՈՒԹՅԱՆ
(COVID-19) ՏԱՐԱԾՄԱՆ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ**

Առողջ և անվտանգ պայմանների ապահովման պատասխանատվությունը ամբողջ ծավալով կրում են հաստատության տնօրենը և համապատասխան տեղական ինքնակառավարման մարմնի ղեկավարը: Նախադպրոցական կրթական հաստատությունների գործունեության կազմակերպման ժամանակ կորոնավիրուսային հիվանդության (COVID-19) կանխարգելման ուղղությամբ աշխատանքներն իրականացվում են ըստ երկրում համաճարակային իրավիճակի զարգացման փուլերի: Համաճարակային գործընթացի զարգացման ներկա փուլում պետք է գործեն ստորև ներկայացված կանոնները:

1. Ընդհանուր կանոններ

1) Պետք է հնարավորինս ձեռնպահ մնալ կորոնավիրուսի ծանր հիվանդության զարգացման բարձր ռիսկային խմբի աշխատողներին աշխատանքի ներգրավելուց՝ պահպանելով ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 186-րդ հոդվածով սահմանված կանոնները: Գործատուն հավաստիանում է իր աշխատակցի՝ կորոնավիրուսի ծանր հիվանդության զարգացման բարձր ռիսկային խմբում գտնվելու մասին աշխատողի կողմից ներկայացված բժշկական փաստաթղթի հիման վրա: Բարձր ռիսկային խմբի մեջ ներառված են՝

ա. ընկճված իմունային համակարգ ունեցող անձինք,

բ. 65 տարեկան և բարձր տարիքի անձինք,

գ. քրոնիկ հիվանդություններ ունեցող անձինք (շնչառական հիվանդություններ՝ ասթմա, թոքային քրոնիկ հիվանդություն (COPD), էմֆիզեմա կամ բրոնխիտ, սրտի քրոնիկ անբավարարություն, երիկամների քրոնիկ հիվանդություն, լյարդի քրոնիկ հիվանդություն (հեպատիտ), քրոնիկ նյարդաբանական հիվանդություն (Պարկինսոնի հիվանդություն, ցրված սկլերոզ (MS), ուղեղային կաթված տարած),

դ. շաքարային դիաբետ ունեցող անձինք:

2) Բացառվում է երեխային ուղեկցող անձի մուտքը նախադպրոցական կրթական հաստատություն:

3) Բացառվում են նախադպրոցական կրթական հաստատության շենքին հարակից տարածքներում մարդկանց կուտակումները: Հաստատություն հաճախող սաների ընդունումը և ճանապարհումն իրականացվում է հերթայնության կառավարմամբ (օրինակ՝ կարող են սահմանվել երեխաների՝ նախակրթարան գալու և գնալու ժամային միջակայքեր)՝ պահպանելով մարդկանց միջև 1.5-2 մետր սոցիալական հեռավորություն:

- 4) Անհրաժեշտ է նախակրթական հաստատությունում երեխաների խնամքի և կրթության գործընթացը կազմակերպել բեռնաթափված խմբերով՝ դրանք դարձնելով 10-12 հոգանոց և ապահովելով խաղալու, պարապմունքների, սննդի և քնի ժամանակ երեխաների միջև 1.5-2 մետր սոցիալական հեռավորություն:
- 5) Անհրաժեշտ է ժամանակավորապես սահմանափակել նախադպրոցական կրթական հաստատություն հաճախելիությունը՝ առաջնահերթություն տալով այն երեխաներին, որոնց տնային խնամքը գործնականում հնարավոր չէ ապահովել ծնողների կամ խնամակալների աշխատանքը հեռավար ձևով կազմակերպելու անհնարինությամբ և/կամ այլ օբյեկտիվ հանգամանքներով պայմանավորված: Անհրաժեշտ է նախապես ցուցակագրել այն երեխաներին, որոնց ծնողները կամ խնամակալները երեխաներին նախակրթական հաստատություն ուղարկելու մտադրություն են հայտնել:
- 6) Եթե երեխայի ծնողների (խնամակալների) շրջանում նախկինում հաստատվել է Կորոնավիրուսային հիվանդություն (COVID-19), կամ նրանք շփում են ունեցել նշված հիվանդությամբ հաստատված դեպքերի հետ և գտնվել են մեկուսացման և/կամ ինքնամեկուսացման մեջ (առնվազն 14 օր), ապա առաջին անգամ ներկայանալիս այդ երեխաների ծնողների (խնամակալների) կողմից ներկայացվում է կորոնավիրուսային հիվանդության (COVID-19) լաբորատոր ախտորոշման «բացասական արդյունքը» փաստող (տեղեկանքի վաղեմությունը չպետք է գերազանցի 7 օրը) կամ առողջության առաջնային պահպանման կազմակերպության բուժաշխատողի կողմից տրված տեղեկանք: Երեխայի մոտ կորոնավիրուսային հիվանդության որևէ ախտանշանի ի հայտ գալու պարագայում ծնողը/խնամակալը պետք է կազմակերպի երեխայի խնամքը տան պայմաններում՝ տեղեկացնելով նախակրթական հաստատության աշխատակցին և առողջության առաջնային պահպանման կազմակերպության բուժաշխատողին:
- 7) Պետք է ժամանակավորապես ձեռնպահ մնալ նախադպրոցական կրթական հաստատությունում լրացուցիչ ընդունելություն կազմակերպելուց՝ ելնելով 4-րդ և 5-րդ կետերով սահմանված կանոնները պահպանելու տրամաբանությունից:
- 8) Բացառվում է մարդկային կուտակում ենթադրող միջոցառումների, այդ թվում՝ անցանց հավաքների ու ժողովների անցկացումը:
- 9) Սոցիալական հեռավորության ապահովման և հաստատությունում հիգիենայի կանոնները կիրառելու նպատակով կազմակերպում են ուսուցում անձնակազմի համար՝ անհրաժեշտության դեպքում համալրելով այն: Դայակների (հավաքարարների) համար իրականացնել պարապմունքներ ախտահանման կանոնների հարցերով և նրանց ապահովել անհատական պաշտպանության միջոցներով:
- 10) Խմբասենյակներում, հաստատության մուտքի մոտ տեղադրում են հիգիենայի կանոնների վերաբերյալ մատչելի տեղեկատվությամբ՝ երեխաների, ծնողների և աշխատակիցների համար՝ մասնավորապես ձեռքերը լվանալու, հազի և փոշտալու վարվելակարգի, դիմակը ճիշտ կրելու կարևորության վերաբերյալ պաստառներ հիմք ընդունելով սույն որոշման հավելված 18-ը:

2. Տարածքի ախտահանումը

- 1) Նախադպրոցական կրթական հաստատությունները վերաբացելուց 1 օր առաջ և յուրաքանչյուր աշխատանքային օրվա ավարտից հետո իրականացվում են ընդհանուր մաքրման և ախտահանման աշխատանքներ հաստատության ամբողջ տարածքում, ներառյալ, այդպիսին լինելու դեպքում, բակային տարածքի խաղահրապարակը և գույքը՝ կիրառելով 60-80% սպիրտ պարունակող ախտահանիչ նյութեր: Ննջասենյակներում կամ քնելու համար առանձնացված տարածքներում ախտահանումն իրականացվում է քնելուց առաջ, խաղասենյակներում կամ խմբասենյակներում՝ քնի ժամի ընթացքում: Ճաշելուց հետո տարածքը ախտահանվում է, այդ թվում՝ սեղանները, բռնակները, ծորակները և այն ամենն, ինչին երեխաները կարող են ձեռք տալ:
- 2) Նախադպրոցական կրթական հաստատություններում իրականացվում է տարածքների (խմբասենյակ, ճաշասենյակ, ննջասենյակ, սանհանգույց և այլն) օդափոխում 2 ժամը մեկ:
- 3) Մուտքի մոտ ապահովվում է 60-80% սպիրտ պարունակող ախտահանիչ նյութերով տարաների առկայություն՝ յուրաքանչյուր մտնող անձի ձեռքերի պարտադիր ախտահանման համար:
- 4) Հաստատության մուտքի մոտ, սանհանգույցներում և հաստատության տարածքում տեղադրվում են փակվող աղբամաններ՝ օգտագործված դիմակները և անհատական պաշտպանության այլ պարագաները նետելու համար:
- 5) Ժամանակավորապես առօրյա գործածությունից դուրս են բերվում այն խաղալիքները և այնպիսի իրերը, որոնց ամենօրյա ախտահանում հնարավոր չէ իրականացնել (օրինակ՝ փափուկ խաղալիքները): Խաղալիքները հավաքվում են առանձին տարաներում, և նախքան հետագա օգտագործումը դրանք պարտադիր ախտահանվում են: Բացառվում է խաղալիքների օգտագործումը տարբեր խմբերի (դասասենյակների) երեխաների միջև:

3. Աշխատողների համար կանոններ

- 1) Հաստատության բուժաշխատողի կողմից իրականացվում է աշխատողների ջերմաչափում հեռավար կամ անհատական օգտագործման ջերմաչափով օրական առնվազն 2 անգամ, որոնցից մեկը՝ աշխատանքի ներկայանալիս՝ նախքան կրթական հաստատություն մուտք գործելը, իսկ մյուս՝ աշխատանքային օրվա ավարտին՝ կատարելով համապատասխան գրանցումներ գրանցամատյանում՝ համաձայն Հավելված 19-ի: Ջերմություն ունենալու դեպքում աշխատողներին չի թույլատրվում մուտք գործել հաստատություն՝ այդ մասին անհապաղ տեղեկացնելով ՀՀ առողջապահության նախարարության թեժ գիծ՝ զանգահարելով 8003 համարով:
- 2) Նախակրթարանի ողջ անձնակազմն աշխատանքային և ընդմիջման ժամերին ապահովվում է դիմակներով՝ դրանք 3-4 ժամը մեկ փոխելու հնարավորությամբ:

4. Երեխաների խնամքը

- 1) Իրականացվում է երեխաների ջերմաչափում և զննում հեռավար կամ անհատական օգտագործման (ծնողի կողմից բերված) ջերմաչափով օրական

Ձև 1								
Գրանցամատյան								
սաների ջերմաչափման և առողջական վիճակի վերաբերյալ զննման արդյունքների գրանցման								
N	Ա.Ա.Ը.	Խմբի N	Ջերմաչափում		Ջերմաչափման արդյունք	Ձննում	Ձննման արդյունք (հազ, դժվարացած շնչառություն, այլ՝ նշել)	Իրականացված միջոցառում
			ժամը	ժամը				

առնվազն 2 անգամ՝ մեկը նախքան կրթական հաստատություն մուտք գործելը, մյուսը՝ քնից հետո՝ կատարելով համապատասխան գրանցումներ գրանցամատյանում՝ համաձայն Ձև 1-ի: Ջերմող երեխաներին չի թույլատրվում մուտք գործել հաստատություն: Քնից հետո ջերմելու դեպքում երեխան մեկուսացվում է բուժաշխատողի սենյակում, այդ մասին անմիջապես տեղեկացվում է ծնողը: Եվ առավոտյան և քնից հետո երեխայի մոտ բարձր ջերմություն արձանագրելիս՝ այդ մասին անմիջապես տեղեկացնում են ՀՀ առողջապահության նախարարության թեժ գծին՝ զանգահարելով 8003 համարով և տվյալ հաստատությունը սպասարկող պոլիկլինիկա:

- 2) Ժամանակավորապես չեղարկվում կամ հետաձգվում են նախադպրոցական կրթության ծրագրերի շրջանակներում նախատեսված խմբային միջոցառումները (օրինակ՝ հանդեսներ, տոնական միջոցառումներ, ծննդյան տարեդարձներ և այլն):
- 3) Երեխաներն ապահովվում են ձեռքերի լվացման հնարավորություններով՝ հոսող տաք և սառը ջրով, արմնկային կամ ոտնակային կառավարման ծորակներով (անհնարինության դեպքում՝ անմիջապես ախտահանման հնարավորությամբ), օճառով: Սանհանգույց երեխաները հաճախում են մեկական: Ապահովվում է ձեռքերի հաճախակի լվացում, առնվազն 20 վայրկյան տևողությամբ՝ կիրառելով խաղային մեթոդ (օրինակ՝ երգի ուղեկցությամբ, ձեռքերը լվանալու մրցույթ):
- 4) Խմբերի վարման շարունակական գործընթացն իրականացվում է նույն խմբասենյակում կամ դասասենյակում: Միաժամանակ, ապահովվում է, որպեսզի յուրաքանչյուր երեխա շարունակաբար քնի նույն անկողնում: Անկողնային սպիտակեղենը ամեն օր պարտադիր լվացվում և փոխվում է: Ննջասենյակներում մահճակալները տեղակայվում են միմյանցից 1,5 մետր հեռավորությամբ:
- 5) Խաղերի և պարապմունքների ժամանակ պետք է նվազագույնի հասցնել երեխաների միջև սերտ շփումները:
- 6) Անհրաժեշտ է վերանայել երեխաների օրակարգի կազմակերպումը՝ նախապատվությունը տալով բացոթյա պարապմունքների և խաղերի կազմակերպմանը: Խմբասենյակում ապահովվում է երեխաների միջև սոցիալական հեռավորությունը:

7) Ավագ խմբերում իրականացվում են բացատրական դասընթացներ՝ կորոնավիրուսի կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ: Անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր երեխայի համար ունենալ առանձին անհատական փաթեթ՝ մատիտներ, մկրատ, գունավոր թուղթ, իրերը համատեղ օգտագործելուց խուսափելու նպատակով:

5. Սննդի կազմակերպումը

- 1) Հնարավորության դեպքում երեխաները սնունդը բերում են տնից՝ առանձնացված տարաների մեջ: Ապահովվում էլ սոցիալական հեռավորությունը երեխաների սեղանների միջև: Եթե սեղանի մոտ նստում է մեկ երեխայից ավելի, ապա նպատակահարմար է, որ նույն երեխաները նստեն սեղանի շուրջ:
- 2) Նպատակահարմար է մեկանգամյա օգտագործման սպասքի կիրառումը: Բազմակի օգտագործման սպասքի կիրառումը հնարավոր է բացառապես պարտադիր ախտահանման պայմանով:
- 3) Միաժամանակ օգտագործվող սպասքի և պարագաների քանակը պետք է բավարարի երեխաների սննդի կազմակերպման ողջ պահանջարկը: Չի թույլատրվում օգտագործել ճաքերով, վնասված եզրերով, դեֆորմացված, վնասված էմալով սպասք:
- 4) Ժամանակակից սպասք լվացող մեքենաների առկայության պարագայում սպասքի մեքենայացված լվացումն իրականացվում է դրանց շահագործման հրահանգին համապատասխան՝ կիրառելով սպասքի և սեղանի պարագաների ախտահանում ապահովող մշակման ռեժիմներ 65°C-ից ոչ ցածր ջերմաստիճանում 90 րոպե տևողությամբ:
- 5) Սպասքի՝ ձեռքով լվացման համար նախատեսվում են առանձին ավազաններ: Սպասքի լվացումը ձեռքով իրականացվում է հետևյալ կարգով.
  - սննդի մնացորդների մեխանիկական հեռացում,
  - լվացում՝ ավազանի բաժիններից մեկի ջրի մեջ լվացող միջոցների ավելացմամբ,
  - լվացում ավազանի երկրորդ բաժնում 40 °C-ից ոչ ցածր ջերմաստիճանի ջրում և երկու անգամ քիչ քանակությամբ լվացող միջոցների ավելացմամբ, քան ավազանի առաջին բաժնում,
  - սպասքի պարզաջրում բռնակներով մետաղյա ցանցում ավազանի երրորդ բաժնի մեջ 65°C-ից ոչ ցածր ջերմաստիճանի տաք հոսող ջրով լվացում, ցնցուղի ծայրադիրով ճկուն ռետինե խողովակի օգնությամբ,
  - ամբողջ ճաշի սպասքի և պարագաների մշակում ախտահանիչ միջոցներով՝ դրանց կիրառման հրահանգին համապատասխան,
  - սպասքի պարզաջրում բռնակներով մետաղյա ցանցի մեջ ավազանի երրորդ բաժնում հոսող ջրով, ցնցուղի ծայրադիրով ճկուն ռետինե խողովակի օգնությամբ,
  - սպասքի չորացում ցանցե դարակների, դարակաշարերի վրա:
- 6) Մեկանգամյա սպասքի կիրառման ժամանակ իրականացվում է օգտագործված սպասքի հավաքում մեկանգամյա, սերտ փակվող պլաստիկից փաթեթների մեջ, որոնք տեղափոխվում են աղբավայր: